

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 9 päivänä joulukuuta 2019

1170/2019

Laki

kotikuntalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan kotikuntalain (201/1994) 7 b §, sellaisena kuin se on laissa 669/2016, muutetaan 1 §:n 2 momentti, 7 §, 7 a §:n 6 momentti, 7 c §:n otsikko ja 1 momentti, 7 e, 8 ja 9 §, 9 a §:n 2 momentti, 10 §:n 1 momentti sekä 11–13, 15 ja 17–19 §, sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 2 momentti laissa 1095/2010, 7 § osaksi laeissa 219/2003, 1095/2010 ja 1377/2010, 7 a §:n 6 momentti, 7 c §:n otsikko ja 1 momentti, 8 §, 10 §:n 1 momentti sekä 12 ja 13 § laissa 624/2004, 7 e § laeissa 1095/2010 ja 669/2016 sekä 9 §, 9 a §:n 2 momentti sekä 11, 15 ja 17–19 § laissa 669/2016, sekä lisätään 1 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1650/1995 ja 1095/2010, uusi 4 momentti seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tämän lain mukaan määräytynyt kotikunta ja siellä oleva asuinpaikka sekä ulkomailla vakinaisesti asuvan Suomen kansalaisen väestökirjanpitokunta merkitään väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetussa laissa (661/2009) tarkoitettuun väestötietojärjestelmään. Väestötietojärjestelmään merkitään myös henkilön ilmoittama tilapäinen asuinpaikka.

Mitä 7 §:n 1–3 momentissa, 8, 9 ja 9 a §:ssä, 10 §:n 1 momentissa sekä 11–13, 15 ja 17 §:ssä säädetään Digi- ja väestötietovirastosta, sovelletaan Ahvenanmaan valtionvirastoon sen toimialueella.

7 §

Muuttajan ilmoitusvelvollisuus

Kun joku muuttaa kotikuntaa tai siellä olevaa asuinpaikkaa, hänen on aikaisintaan kuukautta ennen muuttopäivää ja viimeistään viikon kuluttua muuttopäivästä ilmoitettava siitä Digi- ja väestötietovirastolle. Ilmoituksen voi muuttavan henkilön puolesta tehdä myös hänen mukanaan muuttava perheenjäsenensä. Ilmoitus on tehtävä myös 5 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa sekä, jos joku muuttaa asunnosta ja hänelle ei jää vakinaista asuntoa. Jos henkilö käyttää 3 a §:ssä säädettyä kotikunnan valintaoikeuttaan sellaisessa tilanteessa, jossa hänet on jo aiemmin sijoitettu perhehoitoon, laitoshoitoon tai asumispalvelujen avulla järjestettyyn asumiseen toisen kunnan alueelle, henkilön tulee ilmoittaa tästä valintaoikeuden käyttämisestä välittömästi Digi- ja väestötietovirastolle.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu henkilö on lisäksi velvollinen antamaan itsestään Digi- ja väestötietovirastolle kotikunnan ja siellä olevan asuinpaikan määräytymistä varten tarvittavia lisätietoja.

Henkilön on ilmoitettava myös tilapäinen asuinpaikkansa Digi- ja väestötietovirastolle, jos asuminen kestää yli kolme kuukautta. Tilapäiseen asuinpaikkaan sovelletaan, mitä 1 ja 2 momentissa sekä jäljempänä tässä laissa säädetään kotikunnasta ja siellä olevasta asuinpaikasta.

Velvollisuudesta ilmoittaa henkilö- ja perhesuhdetietoja väestötietojärjestelmään säädetään väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetussa laissa.

7 a §

Muutto- ja maastamuuttoilmoitus

— — — — —
Digi- ja väestötietovirasto vahvistaa tässä pykälässä tarkoitettujen ilmoitusten kaavat.

7 c §

Ilmoituksen vastaanottaminen muualla kuin Digi- ja väestötietovirastossa

Muutto- ja maastamuuttoilmoitus voidaan jättää myös muulle viranomaiselle tai yhteisölle kuin Digi- ja väestötietovirastolle, jos siitä on sovittu viranomaisen tai yhteisön kanssa. Digi- ja väestötietovirasto voi tehdä sopimuksen muiden viranomaisten ja yhteisöjen kanssa muutto- ja maastamuuttoilmoitusten vastaanottamisesta ja toimittamisesta Digi- ja väestötietovirastolle.

7 e §

Muutto- ja maastamuuttoilmoituksen vastaanottamiseen liittyvät tehtävät

Ilmoituksen vastaanottajan on tarkastettava, että ilmoitus sisältää 7 a §:n 3–5 momentissa tarkoitettut tiedot. Jos ilmoituksen vastaanottaja on muu kuin Digi- ja väestötietovirasto, sen on toimitettava ilmoituksen sisältämät tiedot viivytyksettä Digi- ja väestötietovirastolle.

Ilmoitus, jonka on ottanut vastaan muu viranomainen tai yhteisö kuin Digi- ja väestötietovirasto, katsotaan tehdyksi 7 §:ssä säädetyssä määräajassa, jos se on otettu vastaan määräajan kuluessa.

8 §

Muu ilmoitusvelvollisuus

Rakennuksen omistaja tai tämän edustaja on tarvittaessa velvollinen antamaan Digi- ja väestötietovirastolle kotikunnan ja siellä olevan asuinpaikan määräytymistä, tilapäisen asuinpaikan merkitsemistä sekä väestötietojärjestelmään merkittyjen tietojen tarkistamista varten tarpeellisia, hallussaan olevia tietoja rakennuksessa asuvista tai asuneista.

Valtion ja kunnan viranomainen on tarvittaessa velvollinen antamaan tarpeellisia, hallussaan olevia tietoja Digi- ja väestötietovirastolle kotikunnan ja siellä olevan asuinpaikan määräytymistä, tilapäisen asuinpaikan merkitsemistä sekä väestötietojärjestelmään merkittyjen tietojen tarkistamista varten.

Huoneiston omistaja ja haltija ovat tarvittaessa velvollisia antamaan Digi- ja väestötietovirastolle kotikunnan ja siellä olevan asuinpaikan määräytymistä, tilapäisen asuinpaikan

merkitsemistä sekä väestötietojärjestelmään merkittyjen tietojen tarkistamista varten tarpeellisia, hallussaan olevia tietoja huoneistossa asuvista tai asuneista.

9 §

Kotikuntaa, asuinpaikkaa ja väestökirjanpitokuntaa koskevan merkinnän tekeminen

Kun 7 a §:ssä tarkoitettu ilmoitus on tullut Digi- ja väestötietovirastolle, sen on ilman aiheetonta viivytystä ilmoituksen vastaanottamisesta tehtävä väestötietojärjestelmään ilmoituksen mukainen merkintä kotikunnasta ja siellä olevasta asuinpaikasta, tilapäisestä asuinpaikasta taikka merkittävä Suomen kansalaiselle väestökirjanpitokunta ulkomaille tapahtuneen vakinaisen muuton perusteella.

Jos Digi- ja väestötietovirasto on saanut muulta kuin henkilöltä itseltään tiedon kotikunnan tai siellä olevan asuinpaikan muuttumisesta taikka tiedon vakinaisesta muutosta ulkomaille, se voi tehdä tämän tiedon mukaisen merkinnän väestötietojärjestelmään, jos on ilmeistä, että tietoa voidaan pitää luotettavana.

Jos Digi- ja väestötietovirastolla on syytä epäillä 1 tai 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa ilmoitettuja tietoja ilmeisen virheellisiksi taikka jos ilmoitus on puutteellinen tai muuten sellainen, ettei sen perusteella voi tehdä luotettavaa merkintää, Digi- ja väestötietoviraston on tarvittaessa pyydettävä lisäselvitystä ilman aiheetonta viivytystä ilmoituksen saapumisesta.

9 a §

Kotikuntaa, asuinpaikkaa ja väestökirjanpitokuntaa koskeva merkintä eräissä tapauksissa

— — — — —

Jos rekisterinpitäjä ei voi saada tietoa henkilön asuinpaikasta tai hänen oleskelustaan Suomessa, henkilö voidaan merkitä väestötietojärjestelmässä tietymättömissä olevaksi. Jos henkilön asuinpaikasta tai hänen oleskelustaan Suomessa ei ole saatu tietymättömissä olevaksi merkitsemisen jälkeen viimeksi kuluneen kahden kalenterivuoden aikana tietoa, henkilö voidaan merkitä väestötietojärjestelmään vailla kotikuntaa olevaksi. Digi- ja väestötietoviraston on ennen vailla kotikuntaa olevaksi merkitsemistä selvitettävä elossa oloa ja asumista koskevia tietoja kyseisestä henkilöstä muilta viranomaisilta, joilla voidaan arvioida olevan elossa oloa ja asumista koskevia ajantasaisia tietoja.

— — — — —

10 §

Muuttopäivä

Muuttopäiväksi katsotaan ilmoitettu päivä, jos ilmoitus on tehty kuukauden kuluessa muutosta. Jos ilmoitus saapuu tämän jälkeen, muuttopäiväksi katsotaan ilmoituksen saapumispäivä. Jos Digi- ja väestötietovirasto tekee väestötietojärjestelmään merkinnän muutosta muulta kuin muuttavalta henkilöltä tai hänen perheenjäseneltään saamiensa tietojen perusteella, muuttopäiväksi katsotaan merkinnän tekemisen päivä.

— — — — —

11 §

Kotikuntamerkintää koskeva hallintopäätös

Jos Digi- ja väestötietoviraston tekemä kotikuntaa, siellä olevaa asuinpaikkaa tai väestökirjanpitokuntaa koskeva merkintä poikkeaa asianomaisen henkilön ilmoittamasta tai jos merkintää ei ole 9 §:n 3 momentissa tarkoitettun lisäselvityspyynnön jälkeenkään voitu

tehdä henkilön pyynnön mukaisesti taikka jos merkintä on tehty muulta kuin muuttajalta tai hänen perheenjäseneltään saatujen tietojen perusteella, Digi- ja väestötietoviraston on ilman aiheetonta viivytystä tehtävä kirjallinen päätös ja ilmoitettava asianomaiselle ratkaisustaan ja mahdollisuudesta hakea siihen oikaisua.

12 §

Velvoittaminen

Jos muuttava henkilö on laiminlyönyt tässä laissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden tai velvollisuuden antaa lisätietoja, Digi- ja väestötietoviraston on velvoitettava hänet määräajassa täyttämään velvollisuutensa. Jos väestötietojärjestelmään ei ole tehdyn ilmoituksen perusteella voitu tehdä kotikuntaa ja siellä olevaa asuinpaikkaa tai tilapäistä asuinpaikkaa koskevaa merkintää, Digi- ja väestötietoviraston on velvoitettava ilmoituksen tehnyt määräajassa täydentämään ilmoitusta. Digi- ja väestötietoviraston on samalla ilmoitettava, että laiminlyönti ei estä merkinnän tekemistä tai asian ratkaisemista. Velvoite voidaan erityisesti syystä jättää antamatta.

Digi- ja väestötietovirasto voi oikean kotikunnan ja siellä olevan asuinpaikan määräytymistä, tilapäisen asuinpaikan merkitsemistä tai väestötietojärjestelmään merkittyjen tietojen tarkistamista varten velvoittaa rakennuksen omistajan tai tämän edustajan antamaan määräajassa tietoja rakennuksessa asuvista tai asuneista sekä huoneiston omistajan tai haltijan antamaan tietoja huoneistossa asuvista tai asuneista.

13 §

Uhkasakko

Jos 12 §:n 2 momentin nojalla annettua velvoitetta ei ole noudatettu, Digi- ja väestötietovirasto voi asettaa uuden velvoitteen ja sen noudattamisen tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

15 §

Kuuleminen

Jos ilmoituksen muutosta on tehnyt alle 15-vuotias lapsi, Digi- ja väestötietoviraston on varattava lapsen huoltajille tilaisuus antaa määräajassa selvitys ilmoituksen johdosta. Jos ilmoituksen on tehnyt 15–17-vuotias henkilö, Digi- ja väestötietoviraston on tarvittaessa varattava hänen huoltajilleen tilaisuus antaa määräajassa selvitys ilmoituksen johdosta. Jos ilmoituksen on tehnyt alle 18-vuotiaan henkilön puolesta hänen mukanaan muuttava perheenjäsenensä, Digi- ja väestötietoviraston on varattava tarvittaessa hänen huoltajilleen tilaisuus antaa määräajassa selvitys ilmoituksen johdosta.

17 §

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen sekä 12 §:ssä tarkoitettuun velvoittamista koskevaan ratkaisuun saa hakea muutosta valittamalla siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään.

Jos hallinto-oikeus on kumonnut tai muuttanut Digi- ja väestötietoviraston päätöksen, virasto saa hakea muutosta hallinto-oikeuden päätökseen valittamalla siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään.

Muutoksenhausta uhkasakkoa koskevaan ratkaisuun säädetään uhkasakkolaissa.

18 §

Kotikuntaa, asuinpaikkaa tai väestökirjanpitokuntaa koskevan virheen korjaaminen

Väestötietojärjestelmään tämän lain nojalla tehdyn rekisterimerkinnän korjaamiseen sovelletaan väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetun lain säännöksiä virheen korjaamisesta.

19 §

Oikaisuvaatimus ja muutoksenhaku virheen korjaamista koskevaan ratkaisuun

Virheen korjaamista koskevan päätöksen oikaisuvaatimukseen ja muutoksenhakuun sovelletaan väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetun lain säännöksiä oikaisuvaatimuksesta ja muutoksenhausta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

Helsingissä 29 päivänä marraskuuta 2019

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Kunta- ja omistajaohjausministeri Sirpa Paatero